

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania R. S.
od decyzji Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 10 maja 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 marca 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. odstępuje od obciążenia wnioskodawcy kosztami procesu w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3. przyznaje adwokat P. S. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu w postępowaniu kasacyjnym 120 zł (sto dwadzieścia) podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 kwietnia 2013 r. ZUS Oddział w S. odmówił przyznania R.S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 26 marca 2014 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy, a Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 12 marca 2015 r. oddalił jego apelację.

Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia Sądu Okręgowego, oparte na opiniach biegłych ortopedy i neurologa, z których wynika, że wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do pracy. Uznał opinie biegłych za miarodajne i wystarczające do wydania rozstrzygnięcia.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 57 § 1 pkt 1 w związku z art. 12 i 13 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Twierdził również, że doszło do uchybienia art. 233 § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c. w związku z art. 278 k.p.c., art. 286 k.p.c. i art. 382 k.p.c., które polegało na nierozważeniu w sposób wszechstronny zebranego materiału dowodowego, a także nieuwzględnieniu wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych, w tym lekarza z zakresu medycyny pracy.

Wnoskując o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ubezpieczony powołał się na oczywistą trafność środka odwoławczego. W jego ocenie oparcie ustaleń faktycznych na opiniach biegłych było niewystarczające, a Sąd wadliwie uznał, że wniosek o powołanie kolejnego zespołu biegłych jest zbędny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie podlega przyjęciu do rozpoznania.

Analiza akt sprawy prowadzi do sprzeczności między twierdzeniem wnioskodawcy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej a sposobem procedowania Sądu drugiej instancji. Określenie „oczywisty” kreśli stan rzeczy, który przybliża się do pewności. Oznacza to, że przesłana z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ziszcza się, jeśli dla każdego prawnika, oceniającego racjonalnie, bez szczegółowej interpretacji i rozważania materiału dowodowego, jest jasne, iż doszło do naruszenia przepisu prawa materialnego lub procesowego. Spojrzenie z tej perspektywy sprawia, że niedostrzegalna jest oczywistość podniesionych w skardze kasacyjnej zarzutów, jeśli sąd wydając wyrok opiera się na jednoznacznej i klarownej opinii biegłych, wykluczających występowanie u ubezpieczonego niezdolności do pracy. Przechodząc do szczegółów, art. 233 § 1 k.p.c. co do zasady nie może stać się skuteczną podstawą skargi kasacyjnej już z tej przyczyny, że nie można jej oprzeć na zarzutach dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny

dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Sąd drugiej instancji nie mógł też uchybić art. 227 k.p.c., a tym bardziej w sposób oczywisty, gdyż przepis ten deklaruje, że przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. W sprawie nie widać, aby Sąd Apelacyjny kwestionował tę regułę. Odnosząc się do art. 278 k.p.c. należy dostrzec, że skarżący nie określił, z którą jednostką redakcyjną przepisu wiąże oczywistą zasadność zarzutu. Zgodnie z tym przepisem sąd w przypadkach wymagających wiadomości specjalnych wzywa jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii (§ 1), sąd może zostawić wybór biegłych sędziemu wyznaczonemu lub sądowi wezwanemu (§ 2), a także oznacza, czy opinia ma zostać przedstawiona ustnie lub pisemnie (§ 3). Sąd Najwyższy w trakcie przedsądu nie powinien wyręczać strony reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika w poszukiwaniu przepisu, którego uchybienie może świadczyć o potrzebie przyjęcia skargi kasacyjnej. Pomijając tę wadę, należy wskazać, że skarżący oczywistą trafność skargi wywodzi z pominięcia przez Sąd drugiej instancji wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego zespołu biegłych. Zgodnie z art. 286 k.p.c. sąd może w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii tych samych lub innych biegłych. Obowiązek ten został na sąd nałożony warunkowo, nie oznacza to bynajmniej przyzwolenia na arbitralność, konieczność kontynuowania postępowania dowodowego w sferze wiadomości specjalnych utożsamiana jest jednak, nie z oczekiwaniami strony niezadowolonej z dotychczasowych konkluzji biegłych, ale z obiektywną potrzebą, mającą odzwierciedlenie w sposobie wyrażania stanowiska przez biegłych. Chodzi przede wszystkim o to, czy wszystkie wątpliwości zostały w rzeczowy sposób wyjaśnione i uwzględnione. W przedmiotowej sprawie trudno uznać, że Sąd drugiej instancji miał uzasadnione podstawy do kwestionowania opinii biegłych, a w konsekwencji nie sposób twierdzić, że zarzut oparty na art. 286 k.p.c. jest oczywiście uzasadniony. Analogiczny wniosek dotyczy art. 382 k.p.c.

Przeprowadzone rozważania świadczą, że nie doszło do spełnienia przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarga kasacyjna nie mogła zostać zatem przyjęta do rozpoznania.

Sąd Najwyższy o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej w postępowaniu

kasacyjnym z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o advokaturze w związku z § 2 ust. 3, § 12 ust. 2 i § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r. poz. 461).